

ประสิทธิผลของรูปแบบการประเมิน
การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคสนามของนิสิตครู สาขามัธยมศึกษา

ประสิทธิผลของรูปแบบการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคสนามที่สร้างขึ้น
จากการนำไปทดลองใช้ในสถานการณ์จริง โดยพิจารณาตามเกณฑ์ของการประเมินรูปแบบตาม
ลำดับดังนี้

1. ความเหมาะสมของสมรรถวิสัยด้านต่าง ๆ ในแต่ละบทบาทของรูปแบบการประเมิน
การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคสนาม ตามความคิดเห็นของอาจารย์พี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์
2. ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับการใช้รูปแบบการประเมินการฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพครูภาคสนาม
3. ประสิทธิผลของการเรียนรู้ของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจากการปฏิบัติตาม
รูปแบบการประเมินฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคสนาม
4. ปัญหาผลที่ตามมาและข้อเสนอแนะของการใช้รูปแบบของการประเมินการฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพครูภาคสนาม จากอาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และผู้เกี่ยวข้อง

ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลของรูปแบบการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคสนาม
มีรายละเอียดดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของสมรรถวิสัยด้านต่าง ๆ ในแต่ละบทบาทของ
รูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคสนาม ตามความคิดเห็นของอาจารย์พี่เลี้ยง
และอาจารย์นิเทศก์
  - 1.1 ความเหมาะสมของสมรรถวิสัยด้านต่าง ๆ ในบทบาทผู้ช่วยครู

ตารางที่ 23 คำนวณฐานและพิสัยควอไทล์ของระดับความเหมาะสมของสมรรถกวีตย์
ในบทบาทผู้ช่วยครู

สมรรถกวีตย์	อาจารย์ที่เลี้ยง (n = 24)		อาจารย์ในเทศก์ (n = 17)	
	มัชฐาน	พิสัยควอไทล์	มัชฐาน	พิสัยควอไทล์
ก. งานสอน				
1. ศึกษาหลักสูตร แผนเรียน ระเบียบการวัด คู่มือครูและการใช้ใก้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.17	0.88	4.73*	0.96
2. สํารวจแหล่งทรัพยากรการสอนในโรงเรียนและ ในห้องใก้อย่างครบครวมคลุม	4.00	0.75	4.05	0.85
3. สังเกตการสอนของอาจารย์ที่เลี้ยง และอาจารย์ ประจำใก้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ	4.17	0.88	4.25	0.97
4. ช่วยอาจารย์ที่เลี้ยงทรวางงาน ใก้คะแนนใก้เรียน และงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับงานสอนอย่างมีประสิทธิภาพ	4.27	1.03	4.33	1.03
5. เคาริแผนการสอน สื่อกการสอน และวัสดุอุปกรณ์ทวาทง ๆ รวมท้มาอาจารย์ที่เลี้ยงใก้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.15	0.71	4.31	1.11
ข. งานธุรการ				
1. ศึกษาสาขางานการบริหารของโรงเรียนและหนาท้ ความรับผิดชอบของบุคลากรฝ่ายทวาทง ๆ ใก้ครบถ้วน และถูกต้อง	4.00	1.00	3.94	1.16
2. ศึกษาระเบียบการปฏิบัติราชการของโรงเรียนใก้อย่าง ใก้อย่างครบถ้วน และถูกต้อง	4.00	0.75	4.42	1.26
3. ศึกษาของทวาทงการสื่อสาร และการรับบริการจาก หน่วยงานสํานัสนุนการสอนจนสามารถใก้บริการ ใก้ถูกต้อง	3.83	0.58	4.00	0.94
4. ศึกษาและทํามัชฐานรายชื่อนักเรียนใก้ถูกต้อง	4.58*	1.09	4.65*	1.15
5. ศึกษาและทําสุมทรวางงาน (สมททท) ใก้ อย่างมีประสิทธิภาพ	4.13	0.75	4.15	0.93

ตารางที่ 23 (ต่อ)

สมรรถวิสัย	อาจารย์ผู้เลี้ยง		อาจารย์ในเทศ์	
	มัชฌิมา	พิสัยควอไทล์	มัชฌิมา	พิสัยควอไทล์
6. เรียกชื่อนักเรียนตามโอกาสต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม	4.23	0.92	4.73*	0.96
ค. งานกิจการนักเรียน				
1. ศึกษาระเบียบการแต่งกายและการปฏิบัติตนของ นักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ	4.07	0.86	4.56*	1.15
2. ควบคุมการเข้าแถว และจัดระเบียบนักเรียน ในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ	4.64*	1.07	4.79*	0.83
ง. งานให้คำปรึกษาและแนะแนว				
1. ศึกษาช่วยขงการให้คำปรึกษาและแนะแนว ของอาจารย์ประจำและอาจารย์แนะแนวอย่าง มีประสิทธิภาพ	3.97	0.71	4.00	0.77
2. สังเกตกิจกรรมให้คำแนะนำและคำปรึกษาของ อาจารย์สม่ำเสมอและเหมาะสมตามกาลเทศะ	4.03	0.80	4.04	0.71
3. เป็นผู้ช่วยในการปฏิบัติการให้คำปรึกษาและ แนะแนวของอาจารย์ผู้เลี้ยงและอาจารย์ แนะแนวได้อย่างเหมาะสม	4.00	1.00	4.06	1.12
4. ศึกษาและสังเกตกิจกรรมโฮมรูมของอาจารย์ ผู้เลี้ยงอย่างเหมาะสม	4.00	0.86	4.18	0.85
จ. งานพัฒนาสังคม				
1. เข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนตามความต้องการของ โรงเรียน (ถ้ามี) ได้อย่างเหมาะสม	4.23	0.92	4.56*	1.28

ตารางที่ 23 (ต่อ)

สมรรถวิสัย	อาจารย์ผู้เลี้ยง		อาจารย์นิเทศก์	
	มัชฌิมา	พิสัยควอไทล์	มัชฌิมา	พิสัยควอไทล์
จ. งานพัฒนาคน				
1. ปฏิบัติตามระเบียบแผนของทางโรงเรียน มหาวิทยาลัย และประเพณี-วัฒนธรรม ถูกต้องตามกาลเทศะ	4.75*	0.88	4.97*	0.53
2. สร้างความสัมพันธ์กับอาจารย์ผู้เลี้ยง และ อาจารย์ประจำในสาขาวิชาที่รับผิดชอบ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.58*	0.99	4.79*	0.83

* ความเหมาะสมระดับมากที่สุด

ค่ามัชฌิมาและพิสัยควอไทล์จากตารางแสดงว่า กลุ่มอาจารย์ผู้เลี้ยงเห็น
สอดคล้องกันว่า สมรรถวิสัยที่ใช่เป็นเกณฑ์ประเมินในบทบาทผู้ช่วยครู มีความเหมาะสมในระดับมาก
ที่สุด ($Ma \geq 4.5$) จำนวน 4 ข้อ และมีความเหมาะสมในระดับมาก ($4.5 > Ma \geq 3.5$)
จำนวน 16 ข้อ ในขณะที่กลุ่มอาจารย์นิเทศก์มีความเห็นสอดคล้องกันว่ามีความเหมาะสมในระดับ
มากที่สุด ($Ma \geq 4.5$) จำนวน 8 ข้อ และมีความเหมาะสมในระดับมาก ($4.5 > Ma \geq 3.5$)
จำนวน 12 ข้อ เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์ตัดสินความเหมาะสมของสมรรถวิสัยที่ได้กำหนดไว้ ปรากฏว่า
สมรรถวิสัยทุกข้อในบทบาทนี้อยู่ในเกณฑ์ที่จะนำไปใช้ในรูปแบบการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
ครูภาคสนามต่อไปได้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.2 ความเหมาะสมของสมรรถกวีสัยด้านต่าง ๆ ในบทบาทครูช่วย

ตารางที่ 24 คำนวณฐานและพิสัยควอไทล์ของระดับความเหมาะสมของสมรรถกวีสัย ในบทบาทครูช่วย

สมรรถกวีสัย	อาจารย์พี่เลี้ยง (n = 24)		อาจารย์พี่เทศก์ (n = 17)	
	มัชฌิมฐาน	พิสัยควอไทล์	มัชฌิมฐาน	พิสัยควอไทล์
ก. งานสอน				
1. สังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง และอาจารย์ ประจำได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ	4.64*	0.97	4.56*	1.00
2. ช่วยอาจารย์พี่เลี้ยงตรวจงาน ให้คะแนนนักเรียน และงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับงานสอนอย่างมีประสิทธิภาพ	4.40	1.15	4.65*	1.13
3. เตรียมการสอน สื่อการสอน และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ร่วมกับอาจารย์พี่เลี้ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.79*	0.79	4.65*	1.13
4. วางแผนการสอนระยะยาวตลอดเวลาที่ทำการ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพในโรงเรียนในวิชาที่ตน รับผิดชอบสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.64*	0.97	4.73*	0.91
5. สอนร่วมกับอาจารย์พี่เลี้ยง หรือปฏิบัติการสอนด้วย ตนเองภายใต้การดูแลอย่างใกล้ชิดของอาจารย์ พี่เลี้ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.64*	1.02	4.25	0.97
6. สอนซ่อมเสริม หรือสอนทบทวนทบทวนให้นักเรียน ที่ยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของการสอนได้อย่าง เหมาะสม	4.70*	1.35	4.43	1.15
ข. งานธุรการ				
1. เรียกื่อนักเรียนตามโอกาสต่าง ๆ ได้อย่าง เหมาะสม	4.50*	1.17	4.56*	1.06
2. ศึกษาและทำหน้าที่ครูเวร ร่วมกับอาจารย์ประจำ	4.58*	1.09	4.65*	0.97
3. วางแผนและจัดสภาพแวดล้อมของห้องเรียนที่ รับผิดชอบให้เหมาะสมกับการ เรียนรู้และนักเรียนได้	4.50*	1.50	4.04	0.71

ตารางที่ 24 (ต่อ)

สมรรถวิสัย	อาจารย์ที่เลี้ยง		อาจารย์ในเทศ์	
	มัชฌิมา	พิสัยควอไทล์	มัชฌิมา	พิสัยควอไทล์
ค. งานกิจการนักเรียน				
1. ความคุมการเข้าแถว และจัดระเบียบนักเรียนในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ	4.00	1.00	4.89*	0.61
2. ศึกษาการใช้เวลาว่างของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง	3.96	0.92	3.81	1.28
3. ศึกษาการปฏิบัติงาน การให้บริการห้องพยาบาลได้อย่างถูกต้อง	3.63	1.43	4.00	1.34
4. ดูแลและแนะนำการจัดทำความสะดวก และจัดป้ายนิเทศในห้องเรียนได้อย่างเหมาะสม	4.64*	1.34	4.65*	1.13
5. ดูแลและแนะนำการทำกิจกรรมกลุ่มของนักเรียนตามโอกาสต่าง ๆ	4.30	1.20	4.33	1.03
6. ร่วมกับอาจารย์ที่เลี้ยงและอาจารย์ประจำ ควบคุมและแนะนำการปฏิบัติตนของนักเรียน อาทิ การแต่งกาย กิริยามารยาทได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.58*	0.99	4.79*	0.80
ง. งานให้คำปรึกษาและแนะแนว				
1. เป็นผู้ช่วยในการปฏิบัติการให้คำปรึกษาและแนะแนวของอาจารย์ที่เลี้ยงและอาจารย์แนะแนวได้อย่างเหมาะสม	4.09	0.71	4.00	0.77
2. ศึกษาและสังเกตกิจกรรมโดยรวมของอาจารย์ที่เลี้ยงอย่างเหมาะสม	4.25	1.08	4.65*	1.03
3. ศึกษาสภาพภูมิหลังของนักเรียนที่รับนิเทศและรักษารักษาความลับได้	4.00	1.31	4.06	1.12
4. ร่วมกับอาจารย์ที่เลี้ยงและอาจารย์แนะแนวในการวิเคราะห์ข้อมูล และแปลความหมายข้อมูล การศึกษารายกรณี และศึกษาลักษณะนิสัยของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ (ถ้ามี)	4.14	1.16	4.09	0.77
5. ให้คำแนะนำวิธีการเรียนและการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเองแก่นักเรียนได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ	4.25	1.08	4.06	1.12

ตารางที่ 24 (ต่อ)

สมรรถนะ	อาจารย์ที่เลี้ยง		อาจารย์ในเทศก์	
	มัธยมศึกษา	วิทยาลัย	มัธยมศึกษา	วิทยาลัย
จ. งานพัฒนาสังคม				
1. เข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนตามความต้องการของโรงเรียน (ถ้ามี) ใก่อบางเหมาะสม	4.41	1.09	4.73*	0.96
2. สํารวจและวิเคราะห์ชุมชนของโรงเรียนโดยสังเขป ในที่นําแหล่งวิชาการ สภาเศรษฐกิจและสังคม และอนํานับชุมชนบางตูกตอง	3.75	1.18	3.91	0.77
3. สังเกตและเข้าร่วมประชุมของสมาคมครู ญ่ปกครองและสภานับในชุมชนโดยไ้รับความยินยอมจากโรงเรียน และสภานับคังกลาง (ถ้ามี)	3.75	1.18	4.09	0.77
ฉ. งานพัฒนาคน				
1. ปฏิบัติตามระเบียบแผนของทางโรงเรียน มหาวิทยาลัย และประเพณี-วัฒนธรรม ตูกตองตามกาลเทศะ	4.75*	0.88	4.93*	0.57
2. สร้างความสัมพันธ์กับอาจารย์ที่เลี้ยง และอาจารย์ประจำในสาขาวิชาที่รับผิดชอบใก่อบางมีประสิทธิภาพ	4.83*	0.67	4.97*	0.53
3. จัดปํานัทรศการวิชาการเป็นประจำ (เป็นกลุ่ม)	4.50*	1.17	4.73*	0.91
4. ปรีกษาหรือกับอาจารย์ที่เลี้ยงและอาจารย์ในเทศก์ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานครูของสํ่าเสมอ	4.64*	1.02	4.89*	0.61
5. ค้นคว้าและแสวงหาความรู้ของสํ่าเสมอ ทั้งความรู้ทั่วไป วิชาที่สอนและวิชาชีพครู	4.64*	1.02	4.85*	0.65

* ความเหมาะสมระดับมากที่สุด

ค่ามัธยมศึกษาและวิทยาลัยจากตารางแสดงว่า กลุ่มอาจารย์ที่เลี้ยงมีความเห็นสอดคล้องกันว่า สมรรถนะที่ใช่เป็นเกณฑ์ประเมินในบทบาทครูผู้ช่วย มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($Md \geq 4.5$) จำนวน 15 ข้อ และมีความเหมาะสมในระดับมาก ($4.5 \geq Md > 3.5$) จำนวน 13 ข้อ ในขณะที่กลุ่มอาจารย์ในเทศก์มีความเห็นสอดคล้องกันว่ามี ความเห็นสอดคล้องกันว่ามี ความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($Md > 4.5$) จำนวน 16 ข้อ และมีความเหมาะสมในระดับมาก ($4.5 \geq Md > 3.5$) จำนวน 12 ข้อ เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์ตัดสินความเหมาะสมของสมรรถนะที่ไ้กำหนดไว้ ปรากฏว่าสมรรถนะทุกข้อในบทบาทนี้อยู่ในเกณฑ์ที่จะนำไปใช้ในรูปแผนการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคสนามต่อไปได้

1.3 ความเหมาะสมของสมรรถนะผู้สอนต่าง ๆ ในบทบาทครู

ตารางที่ 25 ความริชชฐานและพิสัยควอไทล์ ของระดับความเหมาะสมของสมรรถนะผู้สอน
ในบทบาทครู

สมรรถนะผู้สอน	อาจารย์ที่เลี้ยง (n = 24)		อาจารย์ในเทศก์ (n = 17)	
	มัชฌมฐาน	พิสัยควอไทล์	มัชฌมฐาน	พิสัยควอไทล์
ก. งานสอน				
1. สอนประจำได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สัปดาห์ละประมาณ 12 คาบ)	4.70*	0.93	4.89*	0.61
2. สอนซ่อมเสริม หรือสอนทบทวนบทเรียนให้นักเรียน ที่ยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของการสอน ได้อย่าง เหมาะสม	4.03	0.80	4.73*	0.96
3. ออกข้อสอบ และดำเนินการสขยได้ถูกต้อง และมีคุณภาพ	4.42	0.99	4.56*	1.00
4. ตรวจสอบงาน และประเมินความก้าวหน้าักเรียน ได้เหมาะสม	4.42	0.99	4.70*	0.80
5. ทดลองการสอน โดยใช้วิธีสอนแบบอื่น ๆ ที่ยังไม่ เคยปฏิบัติมาก่อนโดยร่วมมือวางแผนกับอาจารย์ ที่เลี้ยงอย่างมีประสิทธิภาพ	3.88	0.99	4.19	1.14
ข. งานธุรการ				
1. เรียกชื่อนักเรียนตามโอกาสต่าง ๆ ได้อย่าง เหมาะสม	4.23	1.15	4.65*	0.97
2. วางแผนและจัดสภาพแวดล้อมของห้องเรียนที่ รับผิดชอบให้เหมาะสมกับการเรียนรู้และนักเรียนได้	4.40	1.15	4.85*	0.65

ตารางที่ 25 (ต่อ)

สมรรถนะ	อาจารย์ผู้เลี้ยง		อาจารย์ในเทศก	
	มัธยมศึกษา	พิเศษควอไทล์	มัธยมศึกษา	พิเศษควอไทล์
3. ปฏิบัติหน้าที่ครูเวร ตามที่รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.07	0.86	4.93*	0.57
4. ช่วยอาจารย์ผู้เลี้ยงทำสมุดรายนักเรียน และงานทะเบียนต่าง ๆ ตามแผนกที่ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ	4.25	1.08	4.73*	0.91
5. ช่วยอาจารย์ผู้เลี้ยงทำงานธุรการต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม	4.14	1.16	4.44	1.06
6. เข้าร่วมการประชุมครูของโรงเรียนตามวาระและโอกาสต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม	4.00	1.00	4.25	0.97
7. อาสาสมัครช่วยงานธุรการที่สนใจอย่างน้อย 1 ประเภท ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.30	0.93	4.56*	1.06
8. สัมภาษณ์และขอคำแนะนำจากผู้บริหารโรงเรียนในเรื่องที่เกี่ยวกับวิธีดำเนินงาน ตลอดจนปัญหาในการบริหารบุคลากร วิชาการ ธุรการ ได้อย่างเหมาะสม (ทำเป็นกลุ่ม)	4.00	1.14	3.91	0.77
ค. งานกิจการนักเรียน				
1. ควบคุมการเข้าแถว และจัดระเบียบนักเรียนในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ	4.70*	0.93	4.97*	0.53
2. ศึกษาการใช้เวลาว่างของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง	3.97	0.80	4.11	1.01
3. ดูแลและแนะนำ การจัดทำความสะอาด และจัดป้ายนิเทศในห้องเรียนได้อย่างเหมาะสม	4.58*	1.09	4.73*	0.96
4. ดูแลและแนะนำการทำกิจกรรมกลุ่มของนักเรียนตามโอกาสต่าง ๆ	4.25	1.08	4.44	1.06
5. ร่วมกับอาจารย์ผู้เลี้ยงและอาจารย์ประจำ ควบคุมและแนะนำการปฏิบัติตนของนักเรียน อาทิ การแต่งกาย กิริยามารยาทได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.50*	1.00	4.79*	0.80

ตารางที่ 25 (ต่อ)

	อาจารย์ผู้เลี้ยง		อาจารย์ในเทศก์	
	มัธยมฐาน	พิสัยควอไทล์	มัธยมฐาน	พิสัยควอไทล์
6. เป็นอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมชุมนุมของนักเรียน และกิจกรรมพิเศษอย่างมีประสิทธิภาพ	3.95	1.12	4.44	1.06
7. การจัดกิจกรรมพัฒนาความรู้ และประสบการณ์ แก่นักเรียนด้วยความเห็นชอบและยินยอมของ อาจารย์ในเทศก์ อาจารย์ผู้เลี้ยง โรงเรียน และ ผู้ปกครองได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ (ทำเป็นกลุ่ม)	4.05	1.14	4.57 *	1.06
ง. งานให้คำปรึกษาและแนะแนว				
1. ศึกษาสภาพภูมิหลังของนักเรียนที่รับนิเทศ และรักษาความลับได้	3.81	1.14	4.33	1.03
2. ให้คำแนะนำวิธีการเรียนและการศึกษาด้วยตนเอง แก่นักเรียนได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ	4.10	0.80	4.21	0.80
3. ช่วยอาจารย์ผู้เลี้ยงจัดกิจกรรมโฮมรูมอย่างมี ประสิทธิภาพ	4.42	0.99	4.79 *	0.83
4. ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนที่มีปัญหาส่วนตัวได้อย่าง เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ (ถ้ามี)	4.23	1.15	4.15	0.93
5. ให้คำแนะนำนักเรียนถึงแหล่งสารสนเทศทางการศึกษา และอาชีพอย่างเหมาะสม	3.95	1.17	4.27	0.91
6. ช่วยอาจารย์ผู้เลี้ยงในการทำและใช้ระเบียบนักเรียน เป็นรายบุคคลได้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ	3.96	0.92	4.25	1.13
7. ศึกษาวิทยานิพนธ์อย่างน้อย 1 วิทยานิพนธ์ ที่มีประสิทธิภาพ	3.60	1.26	4.33	1.03
8. ช่วยอาจารย์ผู้เลี้ยงติดตามผู้ปกครองนักเรียน และ รับปัญหาของนักเรียนตามแตกรณี (ถ้ามี)	3.86	1.07	4.04	0.54
9. ศึกษา สังเกต และปรับปรุงเทคนิคในการช่วย แก้ปัญหาแก่นักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.86	1.19	4.15	0.93

ตารางที่ 25 (ต่อ)

สมรรถวิสัย	อาจารย์พี่เลี้ยง		อาจารย์นิเทศก์	
	มัธยมศึกษา	พิสัยควอไทล์	มัธยมศึกษา	พิสัยควอไทล์
จ. งานพัฒนาสังคม				
1. เข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนตามความต้องการของโรงเรียน (ถ้ามี) ใต้อย่างเหมาะสม	4.13	0.75	4.56*	1.15
2. สังเกตและเข้าร่วมประชุมของสมาคมครูผู้ปกครอง และสถาบันในชุมชน โดยได้รับความยินยอมจากโรงเรียน และสถาบันดังกล่าว (ถ้ามี)	3.88	0.96	4.25	1.35
3. ปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาชุมชน เน้นทางวิชาการและศิลปวัฒนธรรม โดยได้รับความเห็นชอบและควบคุมจากอาจารย์นิเทศก์ และโรงเรียนใต้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์	3.95	1.14	4.33	1.03
ฉ. งานพัฒนาคน				
1. ปฏิบัติคณาจารย์ระเบียบแผนของทางโรงเรียนมหาวิทยาลัย และประเพณีวัฒนธรรม ถูกต้องตามกาลเทศะ	4.83*	0.67	4.93*	0.57
2. สร้างความสัมพันธ์กับอาจารย์พี่เลี้ยง และอาจารย์ประจำในสาขาวิชาที่รับผิดชอบใต้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.75*	0.88	4.89*	0.61
3. จัดป้ายนิทรรศการวิชาการ เป็นประจำ (เป็นกลุ่ม)	4.41	1.09	4.23	1.15
4. บริการหรือปรึกษากับอาจารย์พี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานครูอย่างสม่ำเสมอ	4.33	1.07	4.73*	0.96
5. ค้นคว้าและแสวงหาความรู้อย่างสม่ำเสมอ ทั้งความรู้ทั่วไป วิชาที่สอน และวิชาชีพครู	4.58*	0.99	4.93*	0.57
6. ประเมินผลการปฏิบัติการสอน เพื่อปรับปรุงการสอนและการปฏิบัติตนในการสอนทุกครั้ง ใต้อย่างเหมาะสม	4.50*	1.05	4.73*	0.96

ตารางที่ 25 (ต่อ)

สมรรถวิสัย	อาจารย์พี่เลี้ยง		อาจารย์นิเทศก์	
	มัธยมศึกษา	วิทยาลัย	มัธยมศึกษา	วิทยาลัย
7. ประชุมหรือสนทนาปราศรัยแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ระหว่างนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพ อย่างสม่ำเสมอ และมีประสิทธิภาพ	4.21	0.96	4.65 *	0.97
8. ศึกษาวิธีทำโครงการพัฒนาวิชาและกิจกรรม อื่น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ	4.17	0.88	4.65 *	1.13
9. เข้าร่วมประชุม หรือสัมมนาทางวิชาการที่ โรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยจัดขึ้นอย่างเหมาะสม	4.23	0.92	4.56 *	1.15
10. ติดตามและศึกษาพฤติกรรม ความต้องการของ นักเรียนในชั้นที่รับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ	4.21	0.96	4.56 *	1.46
11. อภิปรายปรึกษาหารือ และเปลี่ยนประสบการณ์ และความคิดเห็นกับหัวหน้าระดับหัวหน้าสาขาวิชา และปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์	3.86	1.16	4.42	1.26
12. ศึกษาและดูงาน การจัดการศึกษาแบบต่าง ๆ นอกสถานที่ ภายใต้การควบคุมของอาจารย์ นิเทศก์อย่างมีประสิทธิภาพ (ทำเป็นกลุ่ม)	3.97	0.80	4.43	1.15
13. ปฏิบัติทั่วไปอย่างเหมาะสม	4.33	1.07	4.73 *	0.96

* ความเหมาะสมระดับมากที่สุด

ค่ามัธยมศึกษาและวิทยาลัยจากตารางแสดงว่า กลุ่มอาจารย์พี่เลี้ยงมีความเห็นสอดคล้องกันว่า สมรรถวิสัยที่ใช่เป็นเกณฑ์ประเมินในบทบาทครูมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($Md \geq 4.5$) จำนวน 8 ข้อ และมีความเหมาะสมในระดับมาก ($4.5 > Md \geq 3.5$) จำนวน 37 ข้อ ในขณะที่กลุ่มอาจารย์นิเทศก์มีความเห็นสอดคล้องกันว่ามีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($Md \geq 4.5$) จำนวน 25 ข้อ และมีความเหมาะสมในระดับมาก ($4.5 > Md \geq 3.5$) จำนวน 20 ข้อ เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์ตัดสินความเหมาะสมของสมรรถวิสัยที่ได้กำหนดไว้ ปรากฏว่า สมรรถวิสัยทุกข้อในบทบาทนี้อยู่ในเกณฑ์ที่จะนำไปใช้ในรูปแบบการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ครอบคลุมตามต่อไปได้

1.4 ความเหมาะสมของสมรรถวิสัยย่อย การปฏิบัติการสอนในชั้นเรียน

ตารางที่ 26 คำนวณฐานและพิสัยควอไทล์ ของระดับความเหมาะสมของสมรรถวิสัย การปฏิบัติการสอนในชั้นเรียน

สมรรถวิสัย	อาจารย์ผู้เลี้ยง (n = 24)		อาจารย์เทคนิค (n = 17)	
	มัชฌิมฐาน	พิสัยควอไทล์	มัชฌิมฐาน	พิสัยควอไทล์
ก. การเตรียมการสอน				
1. ห้ามบันทึกการสอนเป็นสำคัญชั้นถูกต้อง	4.42	0.99	4.79*	0.83
2. เขียนวัตถุประสงค์การสอนเชิงพฤติกรรมได้ถูกต้อง สอดคล้องกับมโนทัศน์ของเนื้อหา	4.41	1.09	4.65*	0.97
3. เขียนวัตถุประสงค์การสอนเชิงพฤติกรรมได้เหมาะสมกับผู้เรียน และเวลาเรียน	4.17	0.88	4.56*	1.00
4. เนื้อหาของบทเรียนได้รับการปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสมกับสมัย ครอบคลุมและรัดกุม	4.28	1.29	4.65*	1.03
5. เนื้อหาของบทเรียนเรียงลำดับแนวคิดอย่างมีขั้นตอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน และเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอน	4.21	0.96	4.65*	1.03
6. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ มีลำดับชั้นอย่างต่อเนื่อง เหมาะสมกับวัตถุประสงค์และเนื้อเรื่อง	4.10	0.80	4.56*	1.06
7. กำหนดกิจกรรมในการเรียนการสอนเหมาะสมกับผู้เรียน เวลาเรียน และสภาพห้องเรียน	4.00	1.25	4.65*	1.03
8. กำหนดสื่อการสอนเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ เนื้อหา และกิจกรรม	4.10	1.25	4.65*	1.03
9. กำหนดสื่อการสอนเหมาะสมกับผู้เรียน สภาพห้องเรียน และแสดงถึงความใส่ใจสื่อการสอน	4.00	0.75	4.73*	0.98
10. กำหนดวิธีการวัดและประเมินผลได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และเนื้อหา	4.25	0.87	4.73*	0.96
11. กำหนดวิธีการวัดและประเมินผลได้ครอบคลุมชัดเจน เหมาะสมกับผู้เรียนและเวลาที่ใช้	4.09	0.71	4.73*	0.96

ตารางที่ 26 (ต่อ)

สมรรถวิสัย	อาจารย์หญิง		อาจารย์หญิง	
	มัธยมศึกษา	วิทยาลัย	มัธยมศึกษา	วิทยาลัย
12. ทำแผนการสอน (บันทึกการสอน) ได้เรียบร้อย				
ประณีต	4.83*	1.16	4.44	1.06
13. ส่งแผนการสอนได้ตามเวลาที่กำหนด ก่อนดำเนินการสอน	4.58*	1.16	4.56*	1.06
ข. การดำเนินการสอน				
1. การนำเข้าสู่บทเรียน				
1.1 ใช้วิธีเร้าความสนใจของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม	4.29	0.98	4.65*	1.03
1.2 นำเข้าสู่บทเรียนสัมพันธ์กับประสบการณ์เดิมของนักเรียน	4.27	1.03	4.73*	0.96
1.3 มีความรักกลมเกลียวเหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน	4.33	1.07	4.56*	1.15
1.4 แจ่มชัดจุดประสงค์ของการ เรียนใหญ่เรียนเข้าใจ	3.53	0.98	4.65*	1.13
1.5 พิจารณาความพร้อมของนักเรียนก่อนดำเนินการสอนจริง	4.17	1.02	4.56*	1.47
1.6 ใช้เวลาในการนำเข้าสู่บทเรียนได้เหมาะสม	4.25	1.40	4.56*	1.47
2. กิจกรรมการเรียนการสอน				
2.1 ใช้วิธีสอนและกิจกรรมการสอนที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหาที่สอน	4.33	1.07	4.79*	0.83
2.2 กิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับผู้เรียน เวลา และสภาพห้องเรียน	4.14	1.28	4.89*	0.61
2.3 กิจกรรมการเรียนการสอนมีลำดับขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง นำไปสู่เป้าหมายอย่างน่าสนใจ	4.25	1.08	4.85*	0.65
2.4 มีการปรับและยืดหยุ่นกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับสภาพการณ์ขณะดำเนินการสอน	4.08	1.06	4.73*	1.05
2.5 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม	4.40	1.15	4.79*	0.80
2.6 จัดการปรับสภาพแวดล้อมของห้องเรียนให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้	4.08	1.06	4.56*	1.15

ตารางที่ 26 (ต่อ)

สมรรถวิสัย	อาจารย์ที่เลี้ยง		อาจารย์นิเทศก์	
	มัธยมศึกษา	วิทยาลัย	มัธยมศึกษา	วิทยาลัย
3. การสื่อสารและการเสริมแรง				
3.1 อธิบายมีลำดับชั้น ก่อให้เกิดความเข้าใจ โดยง่าย	4.41	1.42	4.85*	0.65
3.2 อธิบาย ใช้เสียง น้ำเสียงชัดเจน ภาษาถูกต้อง มีจังหวะเหมาะสม	4.07	1.33	4.73*	0.96
3.3 อธิบายและซักถามได้ตรงประเด็นเรื่องที่สอน	4.27	1.03	4.73*	0.96
3.4 ใช้ตัวอย่างได้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง และ สัมพันธ์กับชีวิตจริง	4.42	1.04	4.79*	0.83
3.5 ตัวอย่างการอุปมาอุปไมยเป็นไปตามหลัก ตรรกศาสตร์และสมจริง	4.17	0.86	4.56*	1.15
3.6 ใช้สีหน้า ท่าทางประกอบการสอนได้เหมาะสม	4.23	1.15	4.56*	1.15
3.7 ใช้การถาม และมองให้ความสนใจอย่างทั่วถึง ทั้งห้อง	4.23	1.15	4.73*	0.91
3.8 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถามและแสดง ความคิดเห็น	4.17	0.88	4.65*	0.97
3.9 เน้นให้นักเรียนเห็นสิ่งที่ควรสนใจ และความ สำคัญของบทเรียน	3.54	1.08	4.65*	0.97
3.10 คำถามส่งเสริมให้นักเรียนคิดและค้นพบด้วย ตนเอง	3.95	0.93	4.79*	0.83
3.11 ใ้ระยะเวลาในการคิดและตอบคำถาม อย่างเหมาะสม	4.11	0.99	4.29*	1.21
3.12 คำถามใช้ภาษาเหมาะสมกับระดับของนักเรียน	4.25	1.08	4.73*	0.91
3.13 ตอบคำถามผู้เรียน และให้ข้อมูลย้อนกลับ อย่างเหมาะสม	4.14	1.16	4.65*	1.13
3.14 ใช้คำพูด สีหน้า ท่าทาง เป็นการเสริมกำลังใจ ผู้เรียนได้เหมาะสมกับกรณี	4.14	1.16	4.44	1.06

ตารางที่ 26 (ต่อ)

สมรรถวิสัย	อาจารย์พี่เลี้ยง		อาจารย์นิเทศก์	
	มัธยมศึกษา	พิสัยควอไทล์	มัธยมศึกษา	พิสัยควอไทล์
3.15 สรุบบทเรียนด้วยวิธีการที่กระตือรือร้น ช่วยให้ ผู้เรียนเกิดแนวความคิดความถูกต้องประสงค์	4.19	1.02	4.85*	0.65
3.16 สรุบบทเรียนโดยโยงความสัมพันธ์กับบทเรียน ครั้งต่อไป	4.19	1.02	4.65*	1.13
3.17 เสนอแนวการนำความรู้ไปใช้ในชีวิต ประจำวันในแต่ละกรณี	3.95	1.14	4.56*	1.00
4. การใช้สื่อการสอน				
4.1 เลือกใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับบทเรียน ผู้เรียน และสภาพห้องเรียน	4.17	0.88	4.79*	0.80
4.2 ใช้สื่อใดถูกต้อง คุ้มค่า เหมาะสมกับ สถานการณ์ที่ดำเนินอยู่	4.17	1.08	4.73*	0.91
4.3 เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ร่วมสร้าง ใช้ และเก็บรักษาสื่อการสอน	3.95	1.14	4.29	1.21
5. ความรอบรู้และแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน และ ความรู้เรื่องที่เกี่ยวข้องกับการสอน				
5.1 ให้ความรู้ในเนื้อหาที่สอน ถูกต้อง แม่นยำ สมสมัย	4.42	0.99	4.79*	0.80
5.2 มีความรอบรู้ ถูกต้องในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ การสอน อาทิ การยกตัวอย่าง อธิบายประกอบ การตอบคำถามนักเรียน การเล่าเรื่องประกอบ หรือการร่วมอภิปรายกับนักเรียน	4.50*	1.00	4.79*	0.83
5.3 แสดงกิจกรรมการสอนต่าง ๆ ทำให้รู้ความ รู้ในวิชาที่ครูอย่างเพียงพอ	4.27	1.03	4.65*	1.03

ตารางที่ 26 (ต่อ)

สมรรถเวสัย	อาจารย์ที่เลี้ยง		อาจารย์นิเทศก์	
	มัธยมศึกษา	พิสัยควอไทล์	มัธยมศึกษา	พิสัยควอไทล์
6. การควบคุมชั้นเรียนและการจัดการ				
6.1 ให้ความสนใจแก่ผู้เรียนอย่างทั่วถึง	4.42	1.04	4.65*	1.03
6.2 วางแผนการจัดกิจกรรมล่วงหน้า และดำเนินการอย่างไคผล	4.23	0.92	4.73*	0.91
6.3 ใช้วิธีการที่เหมาะสมในการจูงใจให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม	4.27	1.03	4.65*	1.03
6.4 แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างสมเหตุสมผล	4.13	0.75	4.65*	1.03
6.5 ให้การยอมรับวิธีธรรมชาติแก่นักเรียนตามโอกาสที่เหมาะสม	4.00	1.00	4.38	1.62
6.6 มีความเข้าใจนักเรียน และเป็นกันเองต่อนักเรียน	4.17	0.88	4.56*	1.28
6.7 บริหารเวลาในการดำเนินการเรียนการสอนได้เหมาะสมและคุ้มค่า	4.17	0.88	4.43	1.15
ค. การวัดและประเมินผล				
1. วัดและประเมินผลได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4.21	0.96	4.89*	0.61
2. วิธีการวัดผล วัดได้ครอบคลุม เหมาะสมกับบทเรียน เวลา และตัวผู้เรียน	4.27	1.03	4.73*	0.96
3. กิจกรรมการวัดและประเมินผลบูรณาการอยู่ในกระบวนการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม	4.04	0.92	4.56*	1.06
4. วิเคราะห์และให้สารสนเทศย้อนกลับแก่ผู้เรียนอย่างสมเหตุสมผลและทันเหตุการณ์	4.00	0.96	4.44	1.06

ตารางที่ 26 (ต่อ)

สมรรถวิสัย	อาจารย์เลี้ยง		อาจารย์เทก	
	มัธยมศึกษา	พิสัยควอไทล์	มัธยมศึกษา	พิสัยควอไทล์
ง. การปฏิบัติตนในขณะสอน				
1. การแต่งกายสะอาดเรียบร้อย สวมกับเป็นครู	4.83*	0.67	4.79*	0.80
2. มีอารมณ์มั่นคง และควบคุมอารมณ์ได้	4.64*	1.02	4.79*	0.80
3. แสดงพฤติกรรมที่สื่อถึงความจริงจัง สนใจต่อผู้เรียน	4.58*	1.04	4.73*	0.91
4. แสดงพฤติกรรมที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง	4.42	1.04	4.49	0.63
5. ท่วงท่าจาสุภาพ มีอารมณ์ขัน	4.30	1.20	4.79*	0.83
6. รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน มีความยืดหยุ่น	4.35	1.02	4.79*	0.83
7. บริหาร เวลาได้อย่างเหมาะสม	4.07	0.86	4.56*	1.28
8. ตรงต่อเวลาทั้งการเข้าสอนและเลิกสอน	4.70*	0.98	4.79*	0.80
9. มีความอดทน ชยัน ออกกำลังกาย และกระตือรือร้น				
ขณะปฏิบัติการสอน	4.35	1.02	4.89*	0.61
10. การตัดสินใจมีเหตุผลและยุติธรรม	4.32	1.13	4.56*	1.06
11. เคลื่อนไหวกิริยาท่วงท่าอย่างมีเป้าหมาย	4.04	0.92	4.29	1.21

* ความเหมาะสมระดับมากที่สุด

ค่ามัธยมศึกษาและพิสัยควอไทล์จากตารางแสดงว่า กลุ่มอาจารย์เลี้ยงมีความเห็นสอดคล้องกันว่า สมรรถวิสัยที่ใช้เป็นเกณฑ์ประเมินการปฏิบัติการสอนในชั้นเรียน มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($Md \geq 4.5$) จำนวน 7 ข้อ และมีความเหมาะสมในระดับมาก ($4.5 > Md \geq 3.5$) จำนวน 63 ข้อ ในขณะที่กลุ่มอาจารย์เทกมีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($Md \geq 4.5$) จำนวน 61 ข้อ และมีความเหมาะสมในระดับมาก ($4.5 > Md \geq 3.5$) จำนวน 9 ข้อ เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์ตัดสินความเหมาะสมของสมรรถวิสัยที่ได้กำหนดไว้ ปรากฏว่าสมรรถวิสัยทุกข้อของการปฏิบัติการสอนในชั้นเรียน อยู่ในเกณฑ์ที่จะนำไปใช้ในรูปแบบการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคสนามต่อไปได้

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจต่อความเหมาะสมและผลที่ได้รับจากรูปแบบการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคสนามระหว่างรูปแบบประเมินทดลองและรูปแบบประเมินเดิม ของผู้เกี่ยวข้องกับการใช้รูปแบบประเมิน

2.1 ผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจต่อความเหมาะสมและผลที่ได้รับระหว่างรูปแบบประเมินทดลองและรูปแบบประเมินเดิม ตามทัศนะของอาจารย์พี่เลี้ยง

ตารางที่ 27 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมและผลที่ได้รับของรูปแบบประเมินทดลองและรูปแบบประเมินเดิม ตามทัศนะของอาจารย์พี่เลี้ยง

ข้อความ	(n = 24)	รูปแบบทดลอง		รูปแบบเดิม		t
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
<u>ความเหมาะสมของสมรรถวิสัย</u>						
1. การจำแนกประเภท		4.2083	0.6583	2.6667	0.7020	10.4743*
2. ความครอบคลุมของหมาย		4.2917	0.5500	2.7917	0.7790	10.1735*
3. จำนวนสมรรถวิสัย		4.2083	0.7211	2.9583	1.0826	5.3178*
4. ความสามารถที่จะชี้ให้เห็นความเป็นครูที่ดี		4.4583	0.5090	2.9167	0.9743	8.5473*
<u>ความเหมาะสมของบทบาท</u>						
5. การจำแนกบทบาท		4.3333	0.7020	2.5000	0.8341	8.9171*
6. จำนวนบทบาทที่กำหนด		3.9583	0.6903	2.5833	0.8297	7.6950*
7. ระยะเวลาในแต่ละบทบาท		3.2083	1.1025	2.8333	0.9163	1.2767
8. ภารกิจที่กำหนดในแต่ละบทบาท		4.0417	0.6241	2.9583	0.8065	5.2136*
<u>ความเอื้ออำนวยของสารสนเทศต่อการนิเทศ</u>						
9. ความชัดเจนของสารสนเทศที่ได้จากเกณฑ์ประเมิน		3.9583	0.6903	2.6667	1.0901	5.2861*
10. ความเพียงพอของสารสนเทศที่ได้จากเกณฑ์ประเมิน		4.2083	0.6580	2.6250	0.9696	7.9613*

ตารางที่ 27 (ต่อ)

ข้อความ	รูปแบบทดลอง		รูปแบบเดิม		t
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
11. ความเครียดคลุมจุกมุงหมายของการนิเทศ	4.2083	0.5882	2.7500	0.9891	7.3118*
<u>ความเหมาะสมของเครื่องมือ</u>					
12. ความสะดวกในการใช้แบบประเมิน	3.8333	0.9168	3.1250	1.1156	2.5391*
13. ความกระจางของคู่มือปีงบประมาณ วิชาศึกษาศาสตร์	4.1250	0.6124	2.7500	1.0734	5.7446*
14. ความชัดเจนของภาษาในแบบประเมิน	3.7500	0.7940	2.7083	0.9546	4.7136*
15. การเป็นเครื่องมือให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นิสิต	4.3750	0.4945	2.7917	0.9771	7.9613*
16. การจำแนกแบบประเมินตามบทบาท	3.8750	0.6124	3.0833	0.9286	3.9693*
<u>ความเหมาะสมของกระบวนการประเมิน</u>					
17. ระยะเวลาของการประเมินแต่ละครั้ง	3.2500	0.8470	2.9167	0.8297	2.0260
18. จำนวนครั้งของการประเมิน	3.7917	0.6580	2.8750	0.8999	3.9430*
19. การรวบรวมข้อมูล	4.1667	0.5647	3.1250	1.0759	4.8988*
20. การวิเคราะห์ข้อมูล	3.9583	0.4643	2.9167	1.0180	5.3459*
21. การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นิสิต	4.1667	0.6370	2.6667	1.0072	5.8737*
22. แบบฟอร์มของการเสนอข้อมูลและ สารสนเทศระหว่างผู้เกี่ยวข้อง	3.9167	0.6539	2.8750	1.0759	5.1077*
<u>ความเหมาะสมของเกณฑ์การตัดสิน</u>					
23. เกณฑ์สมรรถนะดีในการประเมินความก้าวหน้า	4.0000	0.7223	2.7917	0.9771	5.8000*
24. เกณฑ์สมรรถนะดีในการประเมินสรุป	4.1250	0.3378	2.7500	1.0321	6.3818*
25. เกณฑ์น้ำหนักความสำคัญแต่ละด้านของ สมรรถนะดี	3.7917	0.7211	2.6667	1.0072	5.3260*
26. เกณฑ์น้ำหนักความสำคัญแต่ละบทบาท	3.9583	0.6241	2.9167	0.9286	5.3459*
27. เกณฑ์น้ำหนักความสำคัญของผู้ประเมิน	4.2083	0.5882	2.7916	1.0624	6.3089*

ตารางที่ 27 (ต่อ)

ข้อความ	รูปแบบทดลอง		รูปแบบเดิม		t
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
<u>การส่งเสริมพัฒนาการของนิสิต</u>					
28. ความเกื้อกูลของสมรรถวิสัย	4.0417	0.6241	2.8750	0.8999	5.2429
29. ความเกื้อกูลของบทบาท	3.9167	0.6539	2.7500	1.0321	5.4459
30. ความเกื้อกูลของกระบวนการประเมิน	4.2500	0.6079	2.7083	1.0826	6.8502

* $p < .05$

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยจากตารางแสดงว่า กลุ่มอาจารย์พี่เลี้ยงมีความเห็นว่า รูปแบบประเมินทดลองมีความเหมาะสมและให้ผลดีในการปฏิบัติตามหัวข้อในประเด็นต่าง ๆ มากกว่ารูปแบบประเมินเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ถึง 28 ข้อจากจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 30 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 93.33 ส่วนข้อที่เหลือไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อันได้แก่ข้อ 7 ความเหมาะสมของระยะเวลาที่กำหนดในแต่ละบทบาทในประเด็นความเหมาะสมของบทบาท และข้อ 17 ความเหมาะสมของระยะเวลาในการประเมินแต่ละครั้งในประเด็นความเหมาะสมของกระบวนการประเมิน

เมื่อพิจารณาระดับความเหมาะสมและผลที่ได้รับในประเด็นต่าง ๆ ของรูปแบบประเมินทดลอง ตามความคิดเห็นของอาจารย์พี่เลี้ยงปรากฏว่า มีข้อคำถามที่มีความเหมาะสมในระดับมาก ($4.5 > \bar{x} \geq 3.5$) ถึง 28 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 93.33 และมีข้อคำถามที่มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ($3.5 > \bar{x} \geq 2.5$) เพียง 2 ข้อ ได้แก่ข้อ 7 ความเหมาะสมของระยะเวลาที่กำหนดในแต่ละบทบาทในประเด็นความเหมาะสมของบทบาท และข้อ 17 ความเหมาะสมของระยะเวลาในการประเมินแต่ละครั้งในประเด็นความเหมาะสมของกระบวนการประเมิน ส่วนระดับความเหมาะสมและผลที่ได้รับของรูปแบบประเมินเดิมทุกข้อคำถามในทุกประเด็น มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ($3.5 > \bar{x} \geq 2.5$) เท่านั้น

2.2 ผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจต่อความเหมาะสมและผลที่ได้รับ
ระหว่างรูปแบบประเมินทดลองและรูปแบบประเมินเดิม ตามทัศนะของอาจารย์ในเทศก์

ตารางที่ 28 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความเหมาะสม
และผลที่ได้รับของรูปแบบประเมินทดลองและรูปแบบประเมินเดิม ตาม
ทัศนะของอาจารย์ในเทศก์

ข้อความ	(n = 17)	รูปแบบทดลอง		รูปแบบเดิม		t
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
<u>ความเหมาะสมของสมรรถวิสัย</u>						
1. การจำแนกประเภท		4.2941	0.6860	2.9412	1.0880	5.9887*
2. ความครอบคลุมจุดหมาย		4.3529	0.7859	3.0585	1.0880	6.9139*
3. จำแนกสมรรถวิสัย		4.0588	0.6587	2.8235	1.1311	7.6681*
4. ความสามารถที่จะชี้ให้เห็นความเป็นครูที่ดี		4.4118	0.7952	3.0588	1.1440	5.2766*
<u>ความเหมาะสมของบทบาท</u>						
5. การจำแนกบทบาท		4.2941	0.7717	2.7647	1.0914	6.6854*
6. จำนวนบทบาทที่กำหนด		4.2941	0.8489	2.7647	1.3477	5.3492*
7. ระยะเวลาในแต่ละบทบาท		3.2941	1.2631	2.4706	1.2805	3.3466*
8. ภารกิจที่กำหนดในแต่ละบทบาท		3.7059	1.1048	2.8824	1.2690	3.5704*
<u>ความเข้าใจอันวชของสารสนเทศของกรณิเทศ</u>						
9. ความชัดเจนของสารสนเทศที่ได้จากเกณฑ์ประเมิน		3.8824	1.1663	2.5294	1.3284	4.5659*
10. ความเพียงพอของสารสนเทศที่ได้จากเกณฑ์ประเมิน		4.1176	1.0537	3.0588	1.2485	4.8296*
11. ความครอบคลุมจุดหมายของกรณิเทศ		4.1765	0.6359	2.8824	0.9275	6.9139*

ตารางที่ 28 (ต่อ)

ข้อความ	รูปแบบทดลอง		รูปแบบเดิม		t
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
<u>ความเหมาะสมของเครื่องมือ</u>					
12. ความสะดวกในการใช้แบบประเมิน	3.4118	1.2277	2.8824	1.1663	1.3765
13. ความกระจ่างของคู่มือปฏิบัติงาน วิชาชีพครูภาคสนาม	4.3529	0.7019	3.1176	1.0537	4.4395*
14. ความชัดเจนของภาษาในแบบประเมิน	3.9412	0.8269	3.0000	1.0607	3.3920*
15. การเป็นเครื่องมือให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักศึกษา	4.0588	0.8993	2.7059	1.1048	5.2766*
16. การจำแนกแบบประเมินตามเนื้อหา	3.8824	1.1114	2.8824	1.2187	3.5162*
<u>ความเหมาะสมของกระบวนการประเมิน</u>					
17. ระยะเวลาของการประเมินแต่ละครั้ง	3.7059	1.1600	2.9412	1.1974	2.8889*
18. จำนวนครั้งของการประเมิน	4.1765	0.8090	2.7059	1.0467	6.0193*
19. การรวบรวมข้อมูล	4.1765	0.7276	2.6471	0.9315	5.9065*
20. การวิเคราะห์ข้อมูล	4.2353	0.7524	3.0000	1.0000	4.6667*
21. การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักศึกษา	4.2353	0.7524	2.9412	0.2890	5.8025*
22. แบบฟอร์มของการเสนอข้อมูลและสารสนเทศ ระหว่างผู้เกี่ยวข้อง	4.0000	0.7071	2.9412	1.0880	4.5177*
<u>ความเหมาะสมของเกณฑ์การตัดสิน</u>					
23. เกณฑ์สมรรถวิสัยในการประเมินความก้าวหน้า	4.1765	0.7276	2.8824	1.3173	4.5998*
24. เกณฑ์สมรรถวิสัยในการประเมินสรุป	4.1176	0.6966	2.7647	1.0326	6.4731*
25. เกณฑ์น้ำหนักความสำคัญแต่ละด้านของ สมรรถวิสัย	4.1176	0.8575	2.7647	0.9701	5.0041*
26. เกณฑ์น้ำหนักความสำคัญของแต่ละบทบาท	4.2353	0.6642	2.7647	1.0914	5.6796*
27. เกณฑ์น้ำหนักความสำคัญของผู้ประเมิน	4.0588	0.6587	2.5882	1.0037	6.0193*

ตารางที่ 28 (ต่อ)

ข้อความ	รูปแบบทดลอง		รูปแบบเดิม		t
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
การส่งเสริมพัฒนาการของนิสิต					
28. ความเกื้อกูลของสมรรถวิสัย	3.9412	0.7475	2.7059	0.7717	6.7689*
29. ความเกื้อกูลของบทบาท	4.0589	0.8269	2.8235	1.0146	5.0977*
30. ความเกื้อกูลของกระบวนการประเมิน	4.2353	0.6642	2.6471	1.0572	6.5245*

* $p < .05$

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยจากตารางแสดงว่า กลุ่มอาจารย์นิเทศก์มีความเห็นว่า รูปแบบประเมินทดลองมีความเหมาะสมและให้ผลดีในการปฏิบัติ ตามหัวข้อในประเด็นต่าง ๆ มากกว่ารูปแบบประเมินเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ถึง 29 ข้อ จากจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 30 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 96.67 ส่วนข้อที่เหลือไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อันได้แกข 12 ความสะดวกในการใช้แบบประเมิน ในประเด็นความเหมาะสมของเครื่องมือ

เมื่อพิจารณาระดับความเหมาะสมและผลที่ได้รับในประเด็นต่าง ๆ ของรูปแบบประเมินทดลอง ตามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ ปรากฏว่ามีข้อคำถามที่มีความเหมาะสมในระดับมาก ($4.5 > \bar{x} \geq 3.5$) ถึง 28 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 93.33 และมีข้อคำถามที่มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ($3.5 > \bar{x} \geq 2.5$) เพียง 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 7 ความเหมาะสมของระยะเวลาที่กำหนดในแต่ละบทบาทในประเด็นความเหมาะสมของบทบาท และข้อ 12 ความสะดวกในการใช้แบบประเมินในประเด็นความเหมาะสมของเครื่องมือ ส่วนระดับความเหมาะสมและผลที่ได้รับของรูปแบบประเมินเดิม มีข้อคำถามที่มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ($3.5 > \bar{x} \geq 2.5$) จำนวน 29 ข้อ และมีข้อคำถามที่มีความเหมาะสมในระดับน้อย ($2.5 > \bar{x} \geq 1.5$) จำนวน 1 ข้อ คือ ข้อ 7 ความเหมาะสมของระยะเวลาที่กำหนดในแต่ละบทบาทในประเด็นความเหมาะสมของบทบาท

2.3 ผลการเปรียบเทียบเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อความเหมาะสม และผลที่ได้รับระหว่างรูปแบบประเมินทดลอง และรูปแบบประเมินเดิม ตามทัศนะของนิสิตกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตารางที่ 29 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของความเหมาะสม และผลที่ได้รับของรูปแบบประเมินทดลอง และรูปแบบประเมินเดิม ตามทัศนะของนิสิตกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

ข้อความ	ทดลอง (n = 23)		ควบคุม (n = 22)		t	t _{critical}
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
<u>การส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาตนเอง</u>						
1. ความเหมาะสมของเกณฑ์ประเมินสมรรถวิสัยด้านต่าง ๆ						
1.1 งานสอน	4.3913	0.5830	4.2272	0.6853	0.8665	2.02
1.2 งานธุรการ	3.1304	1.0998	2.5000	1.1852	1.8506	2.02
1.3 งานกิจการนักเรียน	3.6957	0.7029	2.8182	1.0527	3.2736*	2.08
1.4 งานให้คำปรึกษาและแนะแนว	2.6957	1.1051	2.3636	1.3290	0.9131	2.02
1.5 งานพัฒนาสังคม	2.4248	1.4086	2.2727	0.8827	0.4647	2.08
1.6 งานพัฒนาตน	4.1304	0.7570	3.4545	0.9625	2.6248*	2.02
2. มีพัฒนาการในการปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ						
2.1 งานสอน	4.3478	0.5728	4.2273	0.6853	0.6411	2.02
2.2 งานธุรการ	3.2174	0.7359	3.0455	1.2902	0.5458	2.08
2.3 งานกิจการนักเรียน	3.6957	0.7029	3.3636	0.9535	1.3341	2.02
2.4 งานให้คำปรึกษาและแนะแนว	2.7826	0.8505	2.3636	1.3290	1.2535	2.08
2.5 งานพัฒนาสังคม	2.6087	1.3052	2.7273	1.1205	-0.3264	2.02
2.6 งานพัฒนาตน	4.3043	0.7029	3.6364	1.0931	2.4260*	2.08
3. ความเหมาะสมของภารกิจที่กำหนดให้ปฏิบัติในช่วงเวลาต่าง ๆ						
	3.9565	0.7057	3.5455	0.8579	1.7585	2.02

ตารางที่ 29 (ต่อ)

ข้อความ	ทดลอง		ควบคุม		t	t _{critical}
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
<u>ความเหมาะสมของการนิเทศ</u>						
4. ประสิทธิภาพของการนิเทศของอาจารย์						
นิเทศต่อการพัฒนาการปฏิบัติการกิจ						
ความต่าง ๆ						
4.1 งานสอน	4.1304	0.6255	3.7273	1.2414	1.3662	2.08
4.2 งานธุรการ	2.8261	1.1140	2.4091	1.4362	1.0911	2.02
4.3 งานกิจการนักเรียน	3.0870	1.1644	2.1818	1.5625	2.2103	2.02
4.4 งานให้คำปรึกษาและแนะแนว	2.4783	1.3097	2.0455	1.3620	1.0867	2.02
4.5 งานพัฒนาสังคม	2.3913	1.5591	2.3182	1.3233	0.1692	2.02
4.6 งานพัฒนาคน	3.3913	1.4058	3.3182	1.3588	0.1772	2.02
5. ความเพียงพอของการนิเทศของ						
อาจารย์นิเทศก์						
	4.0870	0.7928	3.2727	1.2792	2.5533	2.08
6. ความเป็นกันเองของอาจารย์						
นิเทศก์						
	4.2174	0.7359	4.0000	1.1952	0.7309	2.08
7. ประสิทธิภาพของการนิเทศของ						
อาจารย์ที่เลี้ยงต่อการพัฒนาการ						
ปฏิบัติการกิจความต่าง ๆ						
7.1 งานสอน	4.1304	0.7570	4.0455	0.7854	0.3093	2.02
7.2 งานธุรการ	3.1739	1.2304	3.0000	1.0235	0.5142	2.02
7.3 งานกิจการนักเรียน	3.6957	1.0632	3.0000	1.0690	2.1884	2.02
7.4 งานให้คำปรึกษาและแนะแนว	2.9130	1.1246	2.5909	0.9591	1.0316	2.02
7.5 งานพัฒนาสังคม	2.5217	1.2384	2.5455	1.0568	-0.0692	2.02
7.6 งานพัฒนาคน	3.6957	1.0196	3.4545	1.1434	0.7476	2.02
8. ความเพียงพอของการนิเทศของ						
อาจารย์ที่เลี้ยง						
	3.8261	0.8869	3.2273	1.3778	1.7251	2.08
9. ความเป็นกันเองของอาจารย์						
ที่เลี้ยง						
	4.0000	0.8528	4.0909	1.3420	-0.2698	2.08
10. ความเหมาะสมของระบบการนิเทศ						
	3.1739	0.9841	2.9091	1.0193	0.8867	2.02

ตารางที่ 29 (ต่อ)

ข้อความ	ทดลอง		ควบคุม		t	t _{critical}
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
<u>ความเหมาะสมของภารกิจที่ได้รับมอบหมาย</u>						
11. ความเหมาะสมของภารกิจที่กำหนด ใหม่ปฏิบัติ						
11.1 งานสอน	3.9130	0.8482	3.1364	1.1668	2.5623*	2.02
11.2 งานธุรการ	3.0870	0.9493	2.5000	0.8591	2.1717*	2.02
11.3 งานกิจการนักเรียน	3.2178	1.2777	2.6818	0.8387	1.6693	2.08
11.4 งานให้คำปรึกษาและแนะแนว	2.6957	1.1051	2.1364	0.9409	1.8241	2.02
11.5 งานพัฒนาสังคม	3.1304	1.2175	2.4091	0.9591	2.2010*	2.02
11.6 งานพัฒนาคน	4.1304	0.9197	3.7273	0.7673	1.5927	2.02
12. ผลของการปฏิบัติภารกิจด้านต่าง ๆ						
12.1 งานสอน	4.4348	0.7278	4.3182	0.7799	0.5188	2.02
12.2 งานธุรการ	3.3913	0.9409	3.1818	0.9069	0.7301	2.02
12.3 งานกิจการนักเรียน	3.6957	1.0196	3.4091	0.7964	1.0476	2.02
12.4 งานให้คำปรึกษาและแนะแนว	3.0435	0.9283	2.2727	0.8270	2.9362*	2.02
12.5 งานพัฒนาสังคม	3.2174	1.2044	2.8636	0.9409	1.0947	2.02
12.6 งานพัฒนาคน	4.2609	0.8100	3.9545	0.9530	1.3931	2.02
13. ผลของภารกิจใหม่ต่อการประกอบ อาชีพครูในอนาคต						
13.1 งานสอน	4.5652	0.5898	4.4545	0.9625	0.4627	2.08
13.2 งานธุรการ	3.7826	0.9023	3.5909	0.9591	0.6909	2.02
13.3 งานกิจการนักเรียน	3.9130	0.9493	3.6364	1.0022	0.9508	2.02
13.4 งานให้คำปรึกษาและแนะแนว	3.2609	1.1762	3.0455	0.9501	0.6739	2.02
13.5 งานพัฒนาสังคม	3.6089	1.2336	3.6818	0.9455	-0.2224	2.02
13.6 งานพัฒนาคน	4.4348	0.7278	3.8636	0.7743	2.5509*	2.02

ตารางที่ 29 (ต่อ)

ข้อความ	ทดลอง		ควบคุม		t	t _{critical}
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
<u>ความเป็นธรรมที่ได้รับจากการประเมิน</u>						
14. ความเพียงพอของสารสนเทศในการตัดสินใจของอาจารย์นิเทศก์	3.4348	1.1211	3.2727	0.9351	0.5255	2.02
15. ความเพียงพอของสารสนเทศในการตัดสินใจของอาจารย์พี่เลี้ยง	4.3913	0.4990	3.3636	1.0022	4.3243 *	2.08
16. ความเหมาะสมของน้ำหนักความสำคัญของการประเมิน	3.9565	0.6381	3.1364	0.8888	3.5678 *	2.02

* $p < .05$

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยจากตารางแสดงว่า นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในข้อความตามประเด็นต่าง ๆ จำนวน 13 ข้อ โดยทั้ง 13 ข้อดังกล่าวของรูปแบบการประเมินทดลองมีความเหมาะสมและให้ผลดีเกินลิตมากกว่าแบบประเมินเดิม สำหรับข้อความดังกล่าวคือ (1) ความเหมาะสมของเกณฑ์ประเมินสมรรถวิสัยค่านงานกิจการนักเรียน (2) ความเหมาะสมของเกณฑ์ประเมินสมรรถวิสัยค่านงานพัฒนาตน (3) พัฒนาการของตนเองในการปฏิบัติการกิจการงานพัฒนาตน (4) ประสิทธิภาพของการนิเทศของอาจารย์นิเทศค่านงานกิจการนักเรียน (5) ความเพียงพอของการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ (6) ประสิทธิภาพของการนิเทศของอาจารย์พี่เลี้ยงค่านงานกิจการนักเรียน (7) ความเหมาะสมของภารกิจที่กำหนดให้ปฏิบัติค่านงานธุรการ (9) ความเหมาะสมของภารกิจที่กำหนดให้ปฏิบัติค่านงานพัฒนาสังคม (10) ผลการปฏิบัติการกิจการงานให้คำปรึกษาและแนะแนว (11) ผลของภารกิจที่มต่อการประกยอาชีพครูในอนาคตค่านงานพัฒนาตน (12) ความเพียงพอของสารสนเทศในการตัดสินใจของอาจารย์

พีเลียง และ (13) ความเหมาะสมของน้ำหนักความสำคัญของการประเมิน ส่วนข้อคำถามที่เหลือ ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณา ระดับความเหมาะสมและระดับของผลที่ได้รับของรูปแบบ ประเมินทั้งสองแบบดังกล่าว พบว่า รูปแบบประเมินทดลองมีความเหมาะสมและผลที่ได้รับในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} \geq 4.5$) จำนวน 1 ข้อ มาก ($4.5 > \bar{X} \geq 3.5$) จำนวน 26 ข้อ ปานกลาง ($3.5 > \bar{X} \geq 2.5$) จำนวน 21 ข้อ และน้อย ($2.5 > \bar{X} \geq 1.5$) จำนวน 3 ข้อ จาก จำนวนข้อคำถามทั้งหมด 51 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 1.96, 50.98, 41.18 และ 5.88 ตามลำดับ ส่วนรูปแบบประเมินเดิมมีความเหมาะสมและผลที่ได้รับในระดับมาก ($3.5 > \bar{X} \geq 2.5$) จำนวน 16 ข้อ ปานกลาง ($3.5 > \bar{X} \geq 2.5$) จำนวน 25 ข้อ และน้อย ($2.5 > \bar{X} \geq 1.5$) จำนวน 10 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 31.37, 49.02 และ 19.61 ตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคสนามระหว่าง
นิสิตกลุ่มทดลองและนิสิตกลุ่มควบคุม ตามผลการประเมินของอาจารย์พีเลียงและ
และอาจารย์นันทะศก

3.1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ระหว่างนิสิตกลุ่มทดลองและนิสิตกลุ่มควบคุม ตามผลการประเมินของอาจารย์พีเลียง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 30 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ของ
 นิสิตกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ตามผลการประเมินของอาจารย์ผู้เลี้ยง

สมรรถวิสัย	ทดลอง		ควบคุม		F _{max}	t	t _{critical} ($\alpha = .05$)
	(n = 23)		(n = 22)				
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
งานสอน	9.8261	1.4664	9.0455	1.5880	1.1727	1.7143*	1.68
งานธุรการ	10.0870	1.2028	8.9545	1.9634	2.6646*	2.3208*	1.72
งานกิจการนักเรียน	10.2174	1.3469	9.0455	1.8892	1.9674	2.4044*	1.68
งานให้คำปรึกษาและแนะแนว	9.3043	1.1051	7.5000	1.6833	2.3202*	4.2306*	1.72
งานพัฒนาสังคม	9.6957	1.3292	7.9545	1.8639	1.9664	3.6204*	1.68
งานพัฒนาตน	10.3913	1.2699	8.8636	1.4572	1.3167	3.7540*	1.68

* $p < .05$

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ของนิสิต
 กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจากการประเมินของอาจารย์ผู้เลี้ยง พบว่านิสิตกลุ่มทดลองมีประสิทธิผล
 สูงกว่านิสิตกลุ่มควบคุมในทุกองค์ประกอบของสมรรถวิสัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย
 นิสิตกลุ่มทดลองมีประสิทธิผลในสมรรถวิสัยด้านงานสอน งานธุรการ งานกิจการนักเรียน งานพัฒนา
 สังคม และงานพัฒนาตน ในระดับ A⁻ ($10.5 > \bar{X} \geq 9.5$) ส่วนสมรรถวิสัยด้านงานให้
 คำปรึกษาและแนะแนวมีประสิทธิผลในระดับ B⁺ ($9.5 > \bar{X} \geq 8.5$) สำหรับนิสิตกลุ่มควบคุมมี
 ประสิทธิผลในสมรรถวิสัยด้านงานสอน งานธุรการ งานกิจการนักเรียน และงานพัฒนาตน ในระดับ
 B⁺ ($9.5 > \bar{X} \geq 8.5$) ส่วนสมรรถวิสัยด้านงานให้คำปรึกษาและแนะแนว และงานพัฒนาสังคม
 มีประสิทธิผลในระดับ B ($8.5 > \bar{X} \geq 7.5$)

เมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความแปรปรวนของ
 ผลสัมฤทธิ์ของนิสิตกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่าผลสัมฤทธิ์ของนิสิตกลุ่มทดลองด้านงานธุรการ และ
 ด้านงานให้คำปรึกษาและแนะแนวมีความเป็นเอกพันธ์สูงกว่านิสิตกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
 ที่ระดับ .05 ส่วนสมรรถวิสัยด้านอื่นที่เหลือไม่พบความแตกต่างระหว่างความแปรปรวนอย่างมีนัยสำคัญ
 ทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ระหว่างนิสิตกลุ่มทดลองและนิสิตกลุ่มควบคุมตามผลการประเมินของอาจารย์ในเทศก์

ตารางที่ 31 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ของนิสิตกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมตามผลการประเมินของอาจารย์ในเทศก์

สมรรถวิสัย	ทดลอง (n = 23)		ควบคุม (n = 22)		F _{max}	t	t _{critical} (α = .05)
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
	งานสอน	8.6957	0.6350	8.2727			
งานธุรการ	9.1522	0.8586	7.6364	1.2265	2.0406	4.8205*	1.68
งานกิจการนักเรียน	8.9348	0.8700	7.6136	1.1845	1.8537	4.2778*	1.68
งานให้คำปรึกษาและแนะแนว	8.4348	0.9571	6.7955	0.9594	1.0048	5.7368*	1.68
งานพัฒนาสังคม	8.7826	1.0853	7.1136	1.3622	1.5754	4.5562*	1.68
งานพัฒนาตน	9.2826	0.7512	8.4773	0.9938	1.7502	3.0755*	1.68

* p < .05

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ของนิสิตกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จากการประเมินของอาจารย์ในเทศก์ พบว่านิสิตกลุ่มทดลองมีประสิทธิผลในองค์ประกอบสมรรถวิสัย 5 ด้าน คือ ด้านงานธุรการ งานกิจการนักเรียน งานให้คำปรึกษาและแนะแนว งานพัฒนาสังคม และงานพัฒนาตน สูงกว่านิสิตกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตกลุ่มทดลองมีประสิทธิผลในสมรรถวิสัยด้าน งานสอน งานธุรการ งานกิจการนักเรียน งานพัฒนาสังคม และงานพัฒนาตน ในระดับ B⁺ ($9.5 > \bar{X} \geq 8.5$) ส่วนสมรรถวิสัยด้านงานให้คำปรึกษาและแนะแนวมีประสิทธิผลระดับ B ($8.5 > \bar{X} \geq 7.5$) สำหรับนิสิตกลุ่มควบคุมมีประสิทธิผลในสมรรถวิสัยด้านงานสอน งานธุรการ งานกิจการนักเรียน และงานพัฒนาตน ในระดับ B ($8.5 > \bar{X} \geq 7.5$) ส่วนสมรรถวิสัยด้านงานให้คำปรึกษาและแนะแนว และงานพัฒนาสังคม มีประสิทธิผลในระดับ B⁻ ($7.5 > \bar{X} \geq 6.5$)

เมื่อพิจารณาผลการ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความแปรปรวนของ ผลสัมฤทธิ์ของนิสิตกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่าผลสัมฤทธิ์ของนิสิตกลุ่มทดลองค่านานสอน มีความเป็นเอกพันธ์สูงกว่านิสิตกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนสมรรถกัณธ์ ค่านอื่น ๆ ที่เหลือไม่พบความแตกต่างระหว่างความแปรปรวนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ความเป็นปัญหา ผลสืบเนื่องที่ตามมาและขอเสนอแนะที่เกิดจากการใช้รูปแบบ การประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคสนามที่สร้างขึ้นจากกลุ่มอาจารย์ พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และผู้เกี่ยวข้อง

4.1 ผลการวิเคราะห์เนื้อหา จากการตอบแบบสอบถามความเป็นปัญหาและการ ให้ออกเสนอแนะเมื่อสิ้นสุดบทบาทการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในแต่ละบทบาท ในทัศนะของผู้ประเมิน ฝ่ายต่าง ๆ

4.1.1 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากการตอบแบบสอบถามความเป็นปัญหา และการให้ออกเสนอแนะของอาจารย์พี่เลี้ยง

จากการส่งแบบสอบถามไปยังอาจารย์พี่เลี้ยงทุกท่าน ปรากฏว่า ได้รับคืนทั้งหมดในทุกบทบาท โดยมีผู้เสนอปัญหาและขอเสนอแนะเมื่อสิ้นสุดบทบาทที่ 1 (ผู้ช่วยครู) จำนวน 8 ท่าน และบทบาทที่ 3 (ครู) จำนวน 5 ท่าน นอกนั้นมีความเห็นวาทูปแบบประเมินที่ ทดลองใช้ไม่เป็นปัญหาในการปฏิบัติ

ขอเสนอแนะและปัญหาที่เสนอสรุปได้ 7 ประการ คือ

1) โครงสร้างรูปแบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ภาคสนาม จะมีประสิทธิภาพมากขึ้น ถ้าได้ขยายระยะเวลาการฝึกจาก 8 สัปดาห์ เป็น 1 ภาคเรียน ($f = 5$)

2) ควรมีโครงการพัฒนาคุณภาพของอาจารย์พี่เลี้ยงและอาจารย์ นิเทศก์ ให้มีความสามารถทัดเทียมกัน ในการประเมินนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ($f = 3$)

ใหม่มากขึ้น ($f = 3$)

3) ควรเน้นการฝึกสมรรถวิสัยในการวางตัวของนิสิตก่อนนักเรียน

4) ควรเพิ่มสมรรถวิสัยของนิสิตด้านการส่งเสริมความรู้ให้นักเรียนใหม่มากขึ้น อาทิ การเขียนบทความตีพิมพ์ประกาศ การจัดเลี้ยงตามสาย ($f = 2$)

5) ควรมีแบบประเมินผลนิสิต เพื่อสอบถามนักเรียนกับพฤติกรรม การสอนและพฤติกรรมอื่น ๆ โดยให้นักเรียนประเมินหลังจากที่นิสิตกลับมหาวิทยาลัยแล้ว ($f = 1$)

6) ควรเพิ่มสมรรถวิสัยด้านการเตรียมและจัดทำอุปกรณ์การสอน ควบคู่กับนิสิตเองจากที่ทำการเตรียมและจัดทำร่วมกับอาจารย์ที่เลี้ยงแล้ว ($f = 1$)

7) นำหนักความสำคัญของสมรรถวิสัยให้คำปรึกษาและแนะแนว ควรมีค่านำหนักต่ำกว่าที่ระบุ เพราะมีครูแนะแนวทำอยู่แล้ว ($f = 1$)

4.1.2 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากการทบทวนแบบสอบถามความเป็นปัญหา และการให้ข้อเสนอแนะของอาจารย์ในเทศก์

จากการส่งแบบสอบถามไปยังอาจารย์ในเทศก์ทุกท่าน ปรากฏว่า ได้รับคืนมาทั้งหมดในทบทวน โดยมีส่วนเสนอปัญหาและข้อเสนอแนะ เมื่อสิ้นสุดบทบาทที่ 1 (ผู้ช่วยครู) จำนวน 8 ท่าน บทบาทที่ 2 (ครูช่วย) จำนวน 3 ท่าน และบทบาทที่ 3 (ครู) จำนวน 2 ท่าน นอกนั้นมีความเห็นว่ารูปแบบที่ทดลองใช้ ไม่เป็นปัญหาในการปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะและปัญหาที่เสนอสรุปได้ 12 ประการ คือ

1) รูปแบบการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคสนาม นี้จะมีประสิทธิภาพสูงขึ้น ถ้ามีการขยายเวลาฝึกออกไปเป็น 1 ภาคเรียน ($f = 2$)

2) ควรมีการจัดชมรมหรือสัมมนา อาจารย์ที่เลี้ยงและอาจารย์ในเทศก์ เพื่อพัฒนาความเข้าใจให้สอดคล้องและถูกต้องตรงกัน ($f = 2$)

3) ควรลดงานคานอื่น ๆ ของอาจารย์ในเทศก์ เพื่อให้มีเวลาไปนิเทศ ได้อย่างเต็มที่ ($f = 2$)

- 4) นำหนักความสำคัญของการประเมิน ควรกำหนดให้อาจารย์ที่เลี้ยงมากกว่าอาจารย์ในเทศก์ ในทุกสมรรถวิสัย ($f = 2$)
- 5) ควรมีระบบควบคุมกำกับให้การดำเนินการ เป็นไปตามรูปแบบประเมินอย่างจริงจัง เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคสนาม ($f = 1$)
- 6) สมควรกำหนดให้อาจารย์ในเทศก์มีหน้าที่หลักในการประเมินสมรรถวิสัยค่านงานสอน ส่วนสมรรถวิสัยด้านอื่น ๆ ควรให้อาจารย์ที่เลี้ยงเป็นผู้ประเมินหลัก ($f = 1$)
- 7) ควรปรับปรุงระบบการส่งนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพใหม่ โดยกำหนดเวลานิสิตที่ได้เกรดรายวิชาวิธีสอนทั้งวิชาสอนทั่วไป วิธีสอนวิชาเอก-โท ไม่ถึง 2.00 และได้เกรดเฉลี่ยในรายวิชาเอกไม่ถึง 2.00 ไม่มีสิทธิ์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคสนาม ($f = 1$)
- 8) ควร เน้นพฤติกรรมการสอนในห้องเรียนมากขึ้น ($f = 1$)
- 9) ในแบบประเมิน ควรมีช่องประเมินสำหรับสมรรถวิสัยที่ผู้ประเมินไม่สามารถสังเกตและศึกษาได้อย่างชัดเจนด้วย ($f = 1$)
- 10) กิจกรรมพัฒนาชุมชน นิสิตปฏิบัติได้ยาก ทั้งนี้เกิดจากข้อจำกัดด้านเวลา ความปลอดภัย และความชำนาญท้องถิ่น ($f = 1$)
- 11) การอภิปรายและวิเคราะห์พฤติกรรมนิสิต ระหว่างอาจารย์ในเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยง สมควรทำ แต่อาจมีปัญหากระทบกระเทือนในกรณีที่มีความเห็นไม่ตรงกัน จะเกิดผลเสียแก่การประเมิน และความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประเมินทั้งสองฝ่าย ($f = 1$)
- 12) ควรเพิ่มสมรรถวิสัยย่อยดังนี้
  - (1) ความสามารถในการปรับปรุงตนตามคำแนะนำของอาจารย์ในเทศก์ใหม่พบาตผู้ช่วยครู ($f = 1$)
  - (2) ความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้บริหารบุคลากรอื่น ๆ ตลอดจนนิสิตด้วยกันเองใหม่พบาตผู้ช่วยครู ($f = 1$)
  - (3) สามารถวิเคราะห์त्मโนทัศน์ในเรื่องที่นักเรียนเรียนไปแล้ว และเรื่องที่จะสอนต่อไปได้ ใหม่พบาตผู้ช่วยครู ($f = 1$)

(4) สามารถเลือกวิธีสอนกับหัวข้อย่อยได้อย่างเหมาะสม

หมายเหตุครูผู้ช่วย ($f = 1$)

4.2 ผลการวิเคราะห์เนื้อหา จากผลการประชุมกลุ่มอาจารย์พี่เลี้ยงอย่างไม่เป็นทางการ 2 ครั้ง ระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคสนาม การสนทนากับอาจารย์พี่เลี้ยงและอาจารย์ในเทศก์ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์สุดท้ายของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคสนาม และจากการสังเกตสอบถามความเป็นปัญหาและผลสืบเนื่องที่เกิดจากการใช้รูปแบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่ทดลองใช้ เมื่อสิ้นสุดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคสนามแล้ว การดำเนินการประชุม สนทนา และการสังเกตสอบถาม กระทำกับครูประเมินทุกท่าน และได้รับข้อมูลกลับจากทุกท่านเช่นกัน ดังผลการวิเคราะห์จำแนกเป็นกลุ่มผู้ประเมินแต่ละฝ่ายดังนี้

4.2.1 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากการประชุม สนทนา และการทบทวนแบบสอบถาม จากกลุ่มอาจารย์พี่เลี้ยง ใต้ปัญหาและสืบเนื่องจากการใช้รูปแบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคสนามดังนี้

- 1) ปัญหาและผลสืบเนื่องที่เกิดก่อนนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคสนาม
  - (1) ทำให้ นิสิตมีความกระตือรือร้น ในการปฏิบัติภารกิจดี ($f = 19$)
  - (2) ทำให้ นิสิตต้องปฏิบัติงานในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพค่อนข้างหนัก ($f = 17$)
  - (3) ทำให้ นิสิตสามารถปฏิบัติภารกิจได้ครบถ้วน ตามภารกิจของงานครู และได้ประสบการณ์คุณค่า ($f = 9$)
  - (4) ทำให้ นิสิตมีแนวทางในการปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ชัดเจน และอย่างเป็นระบบ ($f = 9$)

(5) ทำให้นิสิตเกิดความวิตกกังวลต่อการปฏิบัติภารกิจ เพราะมีภารกิจมาก แต่เวลาในการฝึกประสบการณ์น้อย ($f = 7$)

(6) ทำให้นิสิตมีความรับผิดชอบสูงขึ้น ($f = 3$)

2) ปัญหาและผลสืบเนื่องที่เกิดต่ออาจารย์พี่เลี้ยง

(1) ทำให้อาจารย์พี่เลี้ยงมีภารกิจที่ต้องปฏิบัติมากขึ้น

($f = 7$)

(2) ทำให้อาจารย์พี่เลี้ยงต้องค้นคว้าและพัฒนาตนเองตามเกณฑ์กำหนด เพื่อเป็นตัวอย่างแก่นิสิต ($f = 6$)

(3) ทำให้เกิดความสะดวกต่อการให้การนิเทศและประเมิน นิสิตในการปฏิบัติภารกิจด้านต่าง ๆ ($f = 4$)

(4) ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตและอาจารย์พี่เลี้ยงดีขึ้น

($f = 2$)

(5) ทำให้อาจารย์พี่เลี้ยงขาดอิสระในการปฏิบัติงานของตนเอง ($f = 2$)

(6) ทำให้อาจารย์พี่เลี้ยงต้องติดตามผลการปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ของนิสิตมากขึ้น ($f = 1$)

3) ปัญหาและผลสืบเนื่องที่เกิดต่อโรงเรียนฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูภาคสนาม

($f = 2$)

(1) ทำให้นิสิตปฏิบัติตนดีขึ้นและสนับสนุนงานของโรงเรียน

(2) เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะงานสนับสนุนทางวิชาการ เพราะนิสิตอาสาสมัครช่วยอย่างเต็มที่ ($f = 2$)

(3) ทำให้อุปกรณ์ของโรงเรียน ได้รับแนวทางในการปรับปรุงตนเองในด้านคุณภาพการสอน และการปฏิบัติภารกิจงานครูต่าง ๆ ($f = 1$)

- (4) เกิดบรรยากาศทางวิชาการที่กระตุ้นรสนิยมมากขึ้น
(f = 1)
- (5) เกิดผลดีแก่นักเรียน เพราะนิสัยเตรียมตัวสอบ และ
จัดกิจกรรมวิชาการเสมอ (f = 1)
- 4) ปัญหาและผลสืบเนื่องต่อการระดมการประเมินผลการฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพครูภาคสนาม
- (1) การระดมการประเมินมีขั้นตอนและสะดวกต่อการ
ประเมินมากขึ้น (f = 1)
- (2) เวลาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพน้อยเกินไป
ทำให้ประเมินไม่ทั่วถึงและเร่งรัดเกินไป (f = 5)
- (3) แบบประเมินมีรายละเอียดมาก ทำให้ยากต่อการ
ตัดสินใจประเมิน (f = 5)
- (4) ทำให้ผู้ประเมินทุกฝ่ายประเมินนิสัย ด้วยเกณฑ์และ
มาตรฐานเดียวกัน (f = 3)
- 5) ปัญหาและผลสืบเนื่องอื่น ๆ และความเป็นไปได้ที่จะนำรูปแบบ
ประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่ทดลองใช้ไปใช้ในโอกาสต่อไป
- (1) สามารถนำรูปแบบประเมินไปใช้ในโอกาสต่อไปได้
แต่ควรมีการปรับขยายเวลาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคสนามเป็น 1 ภาคเรียน (f = 24)
- (2) สามารถนำรูปแบบประเมินไปใช้ได้ ในโอกาสต่อไป
แต่ควรปรับแบบประเมินให้สะดวกต่อการปฏิบัติมากยิ่งขึ้น (f = 4)

4.2.2 ผลการวิเคราะห์เนื้อหา จากการสนทนาและการทบทวนแบบสัมภาษณ์ จากกลุ่มอาจารย์นิเทศก์ ได้ปัญหาและผลสืบเนื่องจากการใช้รูปแบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคสนาม ดังนี้

1) ปัญหาและผลสืบเนื่องต่อนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ภาคสนาม

(1) ทำให้มีสติมีแนวทางในการปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ

ชัดเจนและต่อเนื่อง (f = 12)

(2) ทำให้มีสติมีภารกิจที่จะต้องปฏิบัติค่อนข้างมาก (f = 4)

(3) ทำให้มีสติมีความวิตกกังวล และเคร่งเครียดมาก

เพราะมีเวลาจำกัดในการปฏิบัติ (f = 4)

(4) ทำให้มีสติกระตือรือร้นและตื่นตัวในการปฏิบัติภารกิจ

ต่าง ๆ ตลอดเวลา (f = 9)

(5) บางที่อาจารย์พี่เลี้ยงไม่ควบคุมกำกับให้สติปฏิบัติ

ภารกิจตามบทบาทที่กำหนด ทำให้เกิดปัญหาการปฏิบัติไม่เป็นไปตามขั้นตอน (f = 1)

(6) ทำให้มีสติมีความสัมพันธ์อันดีกับอาจารย์พี่เลี้ยงมากขึ้น

(f = 1)

2) ปัญหาและผลสืบเนื่องที่เกิดต่ออาจารย์นิเทศก์

(1) ทำให้มีความกังวลในการประเมิน เพราะต้องหา

ข้อมูลและสารสนเทศในการประเมินนิสิตมากขึ้น (f = 3)

(2) ทำให้มีแนวทางในการนิเทศและประเมินผลชัดเจน

และเป็นระบบมากขึ้น (f = 3)

(3) ทำให้อาจารย์นิเทศก์ กระตือรือร้น และเอาใจใส่

การนิเทศนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพนิสิตครูมากขึ้น (f = 2)

3) ปัญหาและผลสืบเนื่องที่เกี่วข้องต่อมหาวิทยาลัย

(1) ทำให้การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคสนาม
ครบคลุม และมีแนวทางที่จะบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมากขึ้น ($f = 8$)

(2) ทำให้ต้องใช้งบประมาณมากขึ้น ในเรื่องการเดินทาง
เบี้ยเลี้ยงของอาจารย์ในเทศก์ ตลอดจนวัสดุต่าง ๆ ที่ใช้ในรูปแบบ ($f = 2$)

(3) ได้รับความศรัทธาจากโรงเรียนฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครูมากขึ้น ($f = 2$)

(4) อาจต้องจัดโครงการพัฒนาอาจารย์ในเทศก์และ
อาจารย์พี่เลี้ยงใหม่คุณภาพต่อไป ($f = 2$)

(5) อาจต้องมีการปรับขยายหลักสูตรตามคำแนะนำต่าง ๆ
อาทิ ขยายเวลาฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็น 1 ภาคเรียน ต้องคิคนำหนักของภารกิจงานนิเทศนิสิต
เพื่อให้อาจารย์ในเทศก์มีภารกิจด้านอื่น ๆ น้อยลง ($f = 1$)

4) ปัญหาและผลสืบเนื่องต่อกระบวนการประเมินการฝึก

ประสบการณ์วิชาชีพครูภาคสนาม

(1) แบบประเมินมีเกณฑ์ชัดเจน เหมาะสมมากขึ้น ($f = 6$)

(2) ทำให้การประเมินมีความเที่ยงตรง และเชื่อมั่นได้
มากขึ้น ($f = 4$)

(3) ทำให้ประเมินสามารถเห็นพัฒนาการของนิสิตอย่าง
ต่อเนื่อง ตลอดระยะเวลาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคสนาม ($f = 2$)

(4) การประเมินการปฏิบัติการในนางสมรรถวิสัย
ยากแก่การหาข้อมูลและสารสนเทศ เพราะอาจารย์ในเทศก์ไม่ใกล้ชิดนิสิตเท่าอาจารย์พี่เลี้ยง อาทิ
สมรรถวิสัยด้านพัฒนาสังคม ($f = 1$)

5) ปัญหาและผลสืบเนื่องอื่น ๆ และความเป็นไปได้ที่จะนำรูปแบบ
ประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคสนามที่ทดลองใช้ ไปใช้ในโอกาสต่อไป

- (1) สามารถนำรูปแบบประเมินไปใช้ในโอกาสต่อไปได้
แต่ควรมีการปรับขยายเวลาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคสนามเป็น 1 ภาคเรียน ($f = 12$)
- (2) ควรมีการปรับรูปแบบของแบบประเมินให้สะดวกในการ
ปฏิบัติมากยิ่งขึ้น ($f = 6$)
- (3) ควรมีการพิจารณาถึงภาระงานของอาจารย์ในเทศก์เป็นหัวหน้า
ของภารกิจตลอดภาคเรียน เพื่อลดภาระกิจอื่น ๆ ของอาจารย์ในเทศก์ลง ($f = 4$)
- (4) ควรมีการพัฒนาคุณภาพของผู้ประเมิน ให้สามารถใช้
รูปแบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคสนามได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุจุดมุ่งหมาย
ของหลักสูตร ($f = 3$)

4.3 ผลการวิเคราะห์เนื้อหา จากผลการจัดสัมมนาอาจารย์พี่เลี้ยงและอาจารย์
นิเทศก์ หลังจากสิ้นสุดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคสนาม ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พิษณุโลก ในวันที่ 17 สิงหาคม 2528 มีผู้เข้าร่วมสัมมนาทั้งสิ้น 55 ท่าน ปรากฏว่าได้
ข้อเสนอแนะและปัญหาเกี่ยวกับการนำรูปแบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคสนามไป
ทดลองดังนี้

4.3.1 ความเหมาะสมและปัญหาของรูปแบบการประเมินการฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพครูภาคสนาม จากการนำไปปฏิบัติในสถานการณ์จริง คือ

- 1) การจำแนกองค์ประกอบของสมรรถวิสัยในการฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครูออกเป็น 6 ประเภท มีความเหมาะสมและครอบคลุมภารกิจงานครูแล้ว และสามารถนำไป
ปฏิบัติได้

2) สมรรถวิสัยที่กำหนดในแต่ละประเภทของการปฏิบัติการกิจ
ของนิติกรรณคดีแล้ว แต่ควรปรับปรุงรายละเอียดดังนี้

(1) ปรับปรุงถ้อยคำ ส่วนงานทางภาษาใหม่มีความกระชับ
และสื่อความหมายได้ชัดเจน

(2) สมรรถวิสัยด้านพัฒนาสังคมขอที่มีข้อความว่า "สำรวจ
และวิเคราะห์ชุมชน . . ." ให้ตัดออกเพราะปฏิบัติได้ยาก แต่ถ้ายาวเวลาการฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครูภาคสนามเป็น 1 ภาคเรียน จึงจะสามารถปฏิบัติได้

(3) สมรรถวิสัย "ค่านงานให้คำปรึกษาและแนะแนว"
สมควรเปลี่ยนเป็น "งานให้คำปรึกษาแก่นักเรียน" เพราะคำว่า แนะแนว ทำให้สื่อความหมาย
ผิดพลาดควา เป็นงานเฉพาะของครูแนะแนว ส่วนรายละเอียดในสมรรถวิสัยข้อต่าง ๆ ให้คงไว้

3) บทบาทที่นิสิตต้องปฏิบัติในแต่ละช่วงเวลาของการ
ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคสนาม ซึ่งจำแนกเป็น 3 บทบาท คือ บทบาทผู้ช่วยครู บทบาทครูผู้ช่วย
และบทบาทครู มีความเหมาะสมดีแล้ว เพราะช่วยให้นิสิตได้ปฏิบัติการฝึกอย่างมีลำดับขั้น

4) ในแต่ละบทบาทสมควรมีการฝึกปฏิบัติในสมรรถวิสัยทุก ๆ
ด้าน ตามที่รูปแบบประเมินกำหนด มีความเหมาะสมดีแล้ว

5) การประเมินความก้าวหน้าและการประเมินผลสรุป ตาม
ขั้นตอนที่รูปแบบประเมินกำหนดเหมาะสมแล้วในสภาพปัจจุบัน แต่ถาต้องการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
สมควรขยายเวลาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคสนามออกไปเป็น 1 ภาคเรียน และประเมิน
ความก้าวหน้าและสรุปอย่างเป็นทางการ เป็นระยะดังนี้

สัปดาห์ที่	1-2	ประเมินครั้งที่ 1
สัปดาห์ที่	3-4	ประเมินครั้งที่ 2
สัปดาห์ที่	5-11	ประเมินครั้งที่ 3
สัปดาห์ที่	12-18	ประเมินครั้งที่ 4
สัปดาห์ที่	19-20	ประเมินผลสรุป

6) บทบาทที่เสนอ 3 บทบาท ถ้ามีการขยายเวลาฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพครูภาคสนามเป็น 1 ภาคเรียน ควรกำหนดเวลาในการฝึกดังนี้

บทบาทผู้ช่วยครู	2	สัปดาห์
บทบาทครูผู้ช่วย	2	สัปดาห์
บทบาทครู	14-16	สัปดาห์

7) นำหนักความสำคัญของการประเมินในการประเมินการ
ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต ในแต่ละบทบาทมีความเหมาะสมกี่แล้ว

8) นำหนักความสำคัญของการประเมินแต่ละบทบาทของ
ผู้ประเมินแต่ละฝ่าย ขอปรับเพื่อความเหมาะสมดังนี้

ตารางที่ 32 นำหนักความสำคัญของการประเมินในแต่ละบทบาท ตามผลสรุป
การประชุมสัมมนา

บทบาท	นำหนักความสำคัญ	
	อาจารย์พี่เลี้ยง	อาจารย์นิเทศก์
ผู้ช่วยครู	60	40
ครูผู้ช่วย	55	45
ครู	52	48

9) การให้ขอมลย้อนกลับแก่นิสิตตามที่กำหนดในรูปแบบเหมาะสม
แล้วแต่ขอเพิ่มว่า ควรหาวิธีการที่จะทำให้อาจารย์พี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ ได้ทราบถึงผลของ
การให้การนิเทศของกันและกัน เพื่อจัดปัญหาในการให้การนิเทศที่แตกต่างกันหรือขัดแย้งกัน ทั้ง

ยังเป็นการให้สารสนเทศเพื่อการประเมินซึ่งกันและกันด้วย โดยเสนอให้คิดใบประเมินผล (ผช.4) หรือบันทึกคำแนะนำไว้ในสมุดบันทึกการสอนของนิสิต

10) แบบประเมินชุดต่าง ๆ ทั้ง 4 ฉบับ โดยทั่วไปไม่มีความเหมาะสมและสะดวกในการใช้ แต่ควรปรับปรุงดังนี้

(1) ควรกำหนดเวลาในการประเมินลงในแบบประเมินแต่ละฉบับด้วย นอกจากการระบุไว้ในคู่มือเพียงอย่างเดียว

(2) แบบประเมินฉบับที่ 1-3 (ผช.1 - ผช.3) ควรมีเฉพาะสมรรถวิสัยที่เป็นหัวข้อใหญ่เท่านั้น ส่วนสมรรถวิสัยย่อยซึ่งขยายความสมรรถวิสัยใหญ่แต่ละข้อให้นำไปพิมพ์ไว้ในคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคสนาม เพราะจะทำให้การประเมินสะดวกและไม่มากเกินไป

11) กระบวนการวิเคราะห์ผลการประเมินตามที่กำหนดเหมาะสมอยู่แล้ว

4.3.2 ข้อเสนอแนะระบบย่อยอื่น ๆ ที่ส่งเสริมให้รูปแบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคสนามที่กำหนด มีประสิทธิภาพมากขึ้น

1) ควรปรับหลักสูตร ให้การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคสนาม ซึ่งปัจจุบันมีเวลาในการฝึก 8 สัปดาห์ เป็น 1 ภาคเรียน

2) การขยายเวลาออกเป็น 1 ภาคเรียน จะขจัดปัญหาที่ระบุไว้ข้างต้นได้ เช่น จำนวนสมรรถวิสัยมากจนทำการฝึกไม่ทัน หรือสมรรถวิสัยด้านพัฒนาสังคมไม่สามารถปฏิบัติได้ ฯลฯ ทั้งยังทำให้นิสิตได้รับประสบการณ์ตามลำดับของปรากฏการณ์ที่เกิดในสภาพความเป็นจริง ตลอดภาคเรียนด้วย

3) ควรมีการจัดอบรมเพื่อพัฒนาอาจารย์ผู้เลี้ยงใหม่คุณภาพที่จะเป็นอาจารย์ผู้เลี้ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Master Teacher) เป็นครั้งคราวตามความจำเป็น การอบรมนี้จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงคือ

(1) นำหนักความสำคัญของการประเมินสมรรถกวีสัย
แต่ละคน แต่ละบทบาท ควรกำหนดให้แก่อจารย์พี่เลี้ยงได้มากขึ้น

(2) อาจารย์ในเทศก์ทำหน้าที่ประเมินเฉพาะสมรรถกวีสัย
ค่านงานสอน และประสานงานกับอาจารย์พี่เลี้ยงและโรงเรียนเท่านั้น สมรรถกวีสัยอื่น ๆ ควรเป็น
หน้าที่ของอาจารย์พี่เลี้ยง เพราะใกล้ชิดกับนิสิตมากกว่า

(3) บทบาททางบทบาท เช่น บทบาทผู้ช่วยครู ควรเป็น
หน้าที่ของอาจารย์พี่เลี้ยงเท่านั้นที่จะทำการประเมิน

4) อาจารย์ในเทศก์ควรมีการพบปะผู้บริหารโรงเรียน และ
อาจารย์พี่เลี้ยง เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสารสนเทศในการประเมินระหว่างกัน

5) ควรจัดการพบปะสนทนาร่วมกัน ระหว่างอาจารย์ในเทศก์
อาจารย์พี่เลี้ยง และนิสิต เป็นครั้งคราว เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการปฏิบัติงานร่วมกัน การ
ไปในเทศน์นิตของอาจารย์ในเทศก์สมควรให้อาจารย์พี่เลี้ยงได้ทราบกำหนดเวลาด้วย

6) เอกสาร คู่มือฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคสนาม และแบบ
ประเมินฉบับต่าง ๆ ควรจัดส่งให้อาจารย์พี่เลี้ยงก่อนเวลาที่นิสิตจะเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ในโรงเรียน เพื่ออาจารย์พี่เลี้ยงจะได้มีเวลาศึกษารายละเอียดก่อน

ศูนย์วิทยพัทพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย